

1 Kaj dejansko pomeni pravni izraz „starševska odgovornost“? Kakšne so pravice in obveznosti nosilca starševske odgovornosti?

Varstvo in vzgoja otroka (starševska odgovornost) je dolžnost in pravica staršev. Vključuje skrb za otroka in njegovo vzgojo, upravljanje otrokovega premoženja in zastopanje otroka ter druge zadeve (člen 158 avstrijskega civilnega zakonika – *Allgemeines Bürgerliches Gesetzbuch*).

Člen 160 avstrijskega civilnega zakonika določa, da skrb za otroka pomeni predvsem skrb za njegovo dobro telesno počutje in zdravje ter neposreden nadzor nad otrokom, vzgoja otroka pa vključuje zlasti zagotavljanje otrokovega telesnega, duševnega, čustvenega in moralnega razvoja ter spodbujanje otrokovih talentov, sposobnosti, želja in razvojnih potencialov, pa tudi njegovega šolanja oziroma poklicnega usposabljanja. Skrb vključuje tudi zdravljenje otroka, vzgoja pa vključuje tudi določitev otrokovega prebivališča (člen 162 avstrijskega civilnega zakonika), s tem pa tudi na primer odločanje o potovanjih v tujino, izbiri šole in izbiri ali spremembi otrokove vere. Pravica staršev vzgajati otroka vključuje tudi pravico do izbire imena otroku.

Upravljanje otrokovega premoženja vključuje na primer preživljanje otroka (določitev, sprememba, sprejetje, zbiranje in uporaba preživitve). Člen 164 avstrijskega civilnega zakonika določa, da starši upravljajo otrokovo premoženje s skrbnostjo dobrega starša.

Pravno zastopanje otroka je opredeljeno kot pravica in obveznost urejanja pravnih zadev za otroka. To vključuje zastopanje otroka v zadevah, v katerih se pravice ali obveznosti dodelijo neposredno otroku, ali zagotavljanje privolitve v imenu otroka. Pravno zastopanje se lahko nanaša na skrb za otroka in njegovo vzgojo ter upravljanje otrokovega premoženja v zunanjem smislu (npr. sklenitev pogodbe o zdravljenju z zdravnikom, privolitve v kurativno zdravljenje v imenu otroka), v nasprotju z dejanskim opravljanjem teh nalog v notranjem smislu (npr. dajanje zdravil, zamenjava dojenčkove plenice, spremljanje opravljanja domačih nalog). Pravno zastopanje se uporablja tudi zunaj navedenih področij (v osnovnem pomenu izraza), na primer pri spremembi otrokovega imena ali državljanstva, zahtevi za priznanje zunajzakonskega očetovstva in izvrševanju otrokovih osebnostnih pravic.

2 Kdo je ponavadi nosilec starševske odgovornosti do otroka?

Praviloma velja, da imata, če je otrok rojen v zakonski zvezi ali če starša med seboj skleneta zakonsko zvezo po otrokovem rojstvu, oba starša varstvo in vzgojo otroka (člen 177(1) avstrijskega civilnega zakonika). Če je otrok rojen zunaj zakonske zveze, ima po zakonu samo mati varstvo in vzgojo otroka (prvi stavek člena 177(2) avstrijskega civilnega zakonika).

Drugi stavek člena 177(2) avstrijskega civilnega zakonika določa, da lahko starša, ki nista sklenila zakonske zveze, po poučitvi o pravnih posledicah pred uradnikom za vpise v register osebno izjavita, da oba prevzemata odgovornost za varstvo in vzgojo otroka, razen če je bilo to vprašanje že rešeno pred sodiščem. Če starša ne živita v skupnem gospodinjstvu, se morata dogovoriti o tem, kateri od njiju bo otrokov primarni skrbnik. Starša lahko tak sporazum skleneta tudi pred sodiščem ali ga predložita sodišču (člen 177(3) avstrijskega civilnega zakonika). Sodišče lahko varstvo in vzgojo otroka dodeli obema staršema (člen 180(2) avstrijskega civilnega zakonika).

Skupno varstvo in vzgoja otroka se lahko odpravi le s sodno odločbo. Sodišče si mora nato prizadevati za sporazumno rešitev zadeve. Če to ni mogoče, lahko sodišče varstvo in vzgojo otroka dodeli enemu od staršev ali znova obema staršema (člen 180 avstrijskega civilnega zakonika). Če sodišče dodeli skupno varstvo in vzgojo otroka, mora določiti tudi gospodinjstvo, v katerem bo poskrbljeno za primarno skrb otroka. Pri sprejemanju navedenih odločitev sodišče vedno daje prednost koristim otroka.

Če se varstvo in vzgoja otroka dodelita le enemu od staršev, se drugemu dodelijo pravica do osebnih stikov z otrokom in pravice do informacij, izražanja volje in zastopanja, kot je opredeljeno v členu 189 avstrijskega civilnega zakonika.

3 Ali je mogoče za izvrševanje starševske odgovornosti določiti drugo osebo, če starši tega nočejo ali ne želijo?

Če nobeden od staršev nima varstva in vzgoje otroka, mora sodišče določiti, katerim starim staršem (oziroma staremu staršu) ali rejnikom (oziroma rejniku) se dodeli varstvo in vzgoja otroka. Če se varstvo in vzgoja otroka dodeli starim staršem ali rejnikom, ima običajno prednost par pred enim starim staršem ali rejnikom, razen če to ni v korist otroka. Če oba starša ne moreta izvrševati posameznih vidikov varstva in vzgoje otroka, se navedeno ustrezno uporablja. Pri odločanju o tem, komu se dodeli varstvo in vzgoja otroka, se vedno prednostno upoštevajo koristi otroka.

Če starš z izključnim varstvom in vzgojo otroka tega ne more izvrševati, mora sodišče odločiti, ali se v takem primeru varstvo in vzgoja v celoti ali delno dodelita drugemu staršu, starim staršem ali staremu staršu oziroma rejnikom (ali rejniku). Drugi starš ima prednost pred starimi starši in rejniki, če se lahko otrokove koristi zagotovijo pri navedenem staršu.

Če otrok nima staršev, starih staršev ali če ni rejnikov, ki bi se jim lahko dodelila varstvo in vzgoja, se lahko ta dodelita drugi primerni osebi (člen 204 avstrijskega civilnega zakonika). Pri izbiri take osebe so odločilni dejavniki koristi otroka; pri tem je treba upoštevati tudi otrokove želje in želje staršev (člen 205(1) avstrijskega civilnega zakonika). Pri izbiri imajo prednost sorodniki, nato druge osebe, ki so otroku blizu, nazadnje pa druge primerne osebe, kot so socialnovarstvene organizacije za otroke in mladino (člen 209 avstrijskega civilnega zakonika).

4 Kako se ureja vprašanje starševske odgovornosti, če se starša razvezeta ali razideta?

Starša tudi po razvezi ali razveljavitvi zakonske zveze ohranita skupno varstvo in vzgojo otroka. Vendar pa velja, da če želita starša ohraniti skupno varstvo in vzgojo otroka, morata sodišču v razumnem roku predložiti sporazum, v katerem se določi, pri katerem od staršev bo otrok primarno prebival. Sodišče mora tak sporazum potrditi, če je v korist otroka. Starša pa si skupnega varstva in vzgoje otroka ne moreta deliti tako, da je na primer eden izključno odgovoren za skrb in vzgojo otroka, drugi pa samo za upravljanje otrokovega premoženja in njegovo zastopanje; starš, pri katerem otrok primarno prebiva, mora vedno imeti popolno varstvo in vzgojo otroka. Če starša navedenega sporazuma ne predložita sodišču v razumnem roku po razvezi zakonske zveze ali če sporazum ni v korist otroka, mora sodišče odločiti (če sporazumna rešitev ni mogoča in po potrebi po izvedbi mediacije), kateri od staršev bo imel izključno varstvo in vzgojo otroka v prihodnje.

Starša lahko določita tudi, da bo po razvezi zakonske zveze samo eden od njiju imel varstvo in vzgojo otroka. V takem primeru je jasno, da sporazum o tem, pri katerem od staršev bo otrok primarno prebival, ni potreben. Navedeno pa se ne nanaša le na primere razveze zakonske zveze, ampak tudi na primere, ko starša otroka ohranita zakonsko zvezo, vendar trajno ne živita skupaj. V takih primerih sodišče odloča le na zahtevo enega od staršev.

Zgoraj navedene informacije o varstvu in vzgoji po razvezi zakonske zveze staršev se uporabljajo tudi v primerih prenehanja življenjske skupnosti partnerjev. Sodišče lahko torej staršema otroka, rojenega zunaj zakonske zveze, dodeli skupno varstvo in vzgojo, če starša ne živita več v skupnem gospodinjstvu ali tudi če nista nikoli živela v skupnem gospodinjstvu, če sta sklenila sporazum o kraju prebivanja otroka, ki je otroku v korist.

5 Katere formalnosti morata starša spoštovati pri sklenitvi sporazuma o starševski odgovornosti, da je ta sporazum pravno zavezujoč?

Glej vprašanje 4.

6 Katera alternativna sredstva so za reševanje spora zunaj sodišča na voljo staršem, kadar se ti ne morejo sporazumeti o starševski odgovornosti?

Starši se lahko po nasvet obrnejo na socialnovarstvene službe za otroke in mladino (družinsko svetovanje) ali na zasebne organizacije. Starši se lahko tudi udeležijo mediacije, svetovanja parom ali svetovanja staršem ali uporabijo druge storitve svetovanja.

7 O katerih vprašanih v zvezi z otrokom lahko odloča sodnik, če starša zadevo predložita sodišču?

Sodnik skrbniškega sodišča (*Pflegschaftsgericht*) lahko po uradni dolžnosti začne postopek in v njem odloča le, če se postopek nanaša na varstvo in vzgojo otrok ter pravico do stikov. Če obstaja neposredno tveganje za dobrobit otroka, je treba obvestiti socialnovarstvene službe za otroke in mladino. Če je otrok v neposredni nevarnosti, lahko te službe sprejmejo ustrezne ukrepe, v najresnejših primerih tudi odvzem varstva in vzgoje otrok.

O preživljanju otroka se lahko odloča le na zahtevo otrokovega pravnega zastopnika ali polnoletne osebe, upravičene do preživljanja – sodišče o tem ne more odločiti na svojo pobudo. Preživnina za otroka se zahteva v nepravdnem sodnem postopku (*Außerstreitverfahren*). To velja tudi za polnoletne otroke. Za to so odgovorni sodni uradniki (*Rechtspfleger*).

8 Če sodišče odloči, da ima eden od staršev izključno pravico do varstva in vzgoje otroka, ali to pomeni, da odloča o vsem v zvezi z otrokom brez predhodnega posvetovanja z drugim od staršev?

Starš, ki nima varstva in vzgoje otrok, ima pravico biti pravočasno obveščen o pomembnih zadevah glede otroka in o načrtovanih ukrepih, za katere je potrebno skupno zastopanje v primeru skupnega varstva in vzgoje otroka (člen 167(2) in (3) avstrijskega civilnega zakonika); navedene informacije mora zagotoviti oseba, ki ima varstvo in vzgojo otrok. Starš, ki nima varstva in vzgoje otrok, ima pravico do dajanja pripomb na take informacije (pravica do obveščenosti in izražanja). Pripombe se morajo upoštevati, če so izražene želje bolj v korist otroka. Navedene pravice se nanašajo tudi na manj pomembne zadeve (vendar ne na vsakodnevne zadeve), če starš brez varstva in vzgoje otrok kljub svoji želji ohranjati redne osebne stike z otrokom teh nima, na primer ker okoliščine tega ne omogočajo ali ker otrok zavrača stike (člen 189(3) avstrijskega civilnega zakonika).

Če starš z varstvom in vzgojo otrok večkrat ne izpolni te obveznosti, lahko sodišče na zahtevo izda ustrezne odredbe; če je ogrožena dobrobit otroka, pa tudi na svojo pobudo (člen 189(4) avstrijskega civilnega zakonika). Sodišče lahko staršu, ki ne izpolnjuje obveznosti, na primer izda posebne odredbe ali starša brez varstva in vzgoje pooblasti, da sam pridobi navedene informacije od zdravnika ali šole. Če so zaradi vedenja starša z varstvom in vzgojo otroka ogrožene otrokove koristi, se lahko varstvo in vzgoja odvzame, delno ali v celoti, v skladu s členom 181 avstrijskega civilnega zakonika.

Sodišče lahko pravico do obveščenosti in izražanja omeji ali odvzame, če njeno izvrševanje resno ogroža otrokove koristi. Enako velja, če zadevni starš zlorabi navedene pravice ali jih izvršuje na način, ki je za drugega starša nesprejemljiv. Navedene pravice ugasnejo tudi, če starš sam neutemeljeno zavrača stike z otrokom (člen 189(2) avstrijskega civilnega zakonika).

Varstvo in vzgoja otroka se mora vedno izvrševati na način, ki je otroku v korist. Pri določanju koristi otroka se upoštevajo otrokova osebnost in njegove potrebe, zlasti njegovi talenti, sposobnosti, želje in razvojni potencial, ter življenjske razmere staršev.

Da se zaščiti koristi otrok, se morajo vse osebe z varstvom in vzgojo otrok (starši, stari starši, rejniki in drugi) ter osebe, ki imajo druge pravice in obveznosti do otrok (npr. pravico do stikov), vzdržati vsega, kar bi lahko ogrozilo otrokove odnose z drugimi osebami, ki imajo pravice in obveznosti do otroka, ali kar bi lahko takim osebam otežilo izvrševanje njihovih dolžnosti (zahteva glede dobrega vedenja [*Wohlvhaltensgebot*], člen 159 avstrijskega civilnega zakonika).

9 Če sodišče odloči, da imata starša skupno pravico do varstva in vzgoje otroka, kaj to pomeni v praksi?

Načelo izključnega zastopanja se nanaša na pravno zastopanje, tj. vsak starš je upravičen in zavezan otroka zastopati samostojno. Pravni ukrepi, ki jih sprejme eden od staršev, so pravno veljavni tudi, če se drugi starš z njimi ne strinja (člen 167(1) avstrijskega civilnega zakonika). Dogovor med staršema, ki sta upravičena zastopati otroka, se zahteva le v primerih iz člena 167(2) avstrijskega civilnega zakonika (npr. pri spremembi otrokovega imena ali priimka, izbiri ali spremembi otrokove vere, pri prenosu otroka v nego tretje osebe itd.).

Kadar je otrok zastopan ali kadar se zahteva soglasje v imenu otroka v premoženjskih zadevah, ki niso del običajnega poslovanja, se zahtevata odobritev drugega starša, ki ima pravico zastopati otroka, in soglasje sodišča (člen 167(3) avstrijskega civilnega zakonika). To na primer vključuje odsvojitve premoženja ali ustanovitve hipoteke na njem, odpoved pravici do dedovanja, brezpogojni sprejem dediščine ali odpoved dediščini in sprejem daril z bremenom.

V civilnih postopkih je vsak starš upravičen do zastopanja otroka samostojno. Če se starša ne moreta dogovoriti ali če sodišče ne imenuje nobenega od njiju ali tretje osebe za otrokovega zastopnika, je zastopnik starš, ki je opravil prvo procesno dejanje (*Verfahrenshandlung*) (člen 169 avstrijskega civilnega zakonika). Starši morajo upoštevati zahteve glede dobrega vedenja (glej vprašanje 9).

10 Pri katerem sodišču ali organu je treba vložiti vlogo v zvezi s starševsko odgovornostjo? Katere formalnosti je treba upoštevati in katere dokumente je treba priložiti k vlogi?

V skladu s členom 109 zakona o pristojnosti sodišč (*Jurisdiktionsnorm* – JN) je pristojno okrožno sodišče (*Bezirksgericht*) okrožja, v katerem ima otrok običajno prebivališče, če tega nima v Avstriji, pa njegovega (dejanskega) prebivališča. Če otrok v Avstriji nima prebivališča, je pristojno sodišče v okrožju, kjer ima pravni zastopnik običajno prebivališče. Če tudi ta nima takega prebivališča v Avstriji, je pristojno sodišče v okrožju, v katerem ima en starš običajno prebivališče, v drugih primerih pa okrožno sodišče dunajskega središča (*Bezirksgericht Innere Stadt Wien*). Običajno prebivališče se razlikuje od (navadnega) prebivališča po tem, da je to po navadi prebivališče za posamezno trajno obdobje (približno šest mesecev).

Vloga za prenos izključnega varstva in vzgoje otroka ali za sodelovanje pri izvrševanju varstva in vzgoje otroka se lahko pisno vloži po pošti ali osebno pri okrožnem sodišču v dnevih uradnih ur (*Amstage*), ki so vsaj enkrat na teden, navadno ob torkih zjutraj. Stranki ne potrebujeata zastopanja odvetnika. Če želita zastopanje, ju lahko zastopa le odvetnik (relativna zahteva glede pravnega zastopanja [*relative Anwaltpflicht*] v skladu s členom 101(1) zakona o nepravdnem postopku).

Vloga mora vsebovati opis primera, imena, priimke in naslove vložnika in njegovega zastopnika ter po potrebi imena in naslove drugih strank, ki so mu znani; v zadevah glede osebnih stanj pa tudi datum in kraj rojstva in državljanstvo strank (člen 10(3) zakona o nepravdnem postopku).

Če je oblika ali vsebina vloge nepravilna ali nepopolna in to ovira nadaljnja procesna dejanja, je sodišče ne sme takoj zavreči ali zavrniti, ampak si mora najprej prizadevati za njen popravek (člen 10(4) zakona o nepravdnem postopku).

11 Kateri postopek se pri tem uporablja? Ali je na voljo skrajšani postopek?

V takih primerih se uporablja nepravdni postopek, v skladu z zakonom o nepravdnem postopku.

Sodišče mora v korist otroka dodeliti ali odvzeti varstvo in vzgojo ter pravico do osebnih stikov, zlasti da se ohranijo zanesljivi stiki in vzpostavi pravna jasnost, včasih pa mora tako ravnati začasno kot del nujnega postopka. To je lahko potrebno zlasti po razvezi zakonske zveze staršev ali po prenehanju skupnega gospodinjstva (točka 1 člena 180(1) avstrijskega civilnega zakonika). Ta odločitev je začasno zavezujoča in izvršljiva, razen če sodišče ne odloči drugače.

12 Ali je mogoče dobiti pravno pomoč za kritje stroškov postopka?

V skladu s členi od 63 do 73 zakonika o civilnem postopku (*Zivilprozessordnung* – ZPO) se pravna pomoč v civilnih postopkih odobri na zahtevo, če stranka ne more plačati stroškov postopka, ne da bi se zaradi tega znašla pod potrebno ravno preživljanja. V skladu s členom 7(1) zakona o nepravdnem postopku se morajo te določbe ustrezno uporabljati v nepravdnih postopkih (kot so postopki v zvezi s preživljanjem otrok).

V abstraktnem smislu so sredstva, potrebna za preživetje, določena med višino statističnega povprečnega dohodka zaposlenega in minimalnega zneska za preživetje. Šteje se, da so ta sredstva ogrožena, če se stranka in njena družina, ki je upravičena do preživitve, ne bi mogli niti skromno preživljati, ob upoštevanju vsega uporabnega premoženja ali možnosti ustvarjanja prihrankov med daljšim postopkom. Dodeli se lahko tudi delna pravna pomoč. Pravna pomoč se odobri le, če tožba ali obramba nista očitno neresni ali brez vsake možnosti za uspeh. Pravna pomoč se lahko dodeli fizičnim in pravnim osebam. Državljanstvo stranke pri tem ni pomembno.

Pravna pomoč vključuje zlasti začasno oprostitev plačila sodnih taks, stroškov prič, izvedencev in tolmačev ter plačilo potnih stroškov strank, kadar morajo biti te osebno navzoče. Če se po zakonu zahteva zastopanje po odvetniku (kot na primer v sporih glede zneskov, ki presegajo 5 000 EUR, ali v postopkih pred deželnimi sodišči (*Landesgerichte*)) ali če se to zdi potrebno glede na okoliščine zadeve, je stranki začasno brezplačno zagotovljen avstrijski odvetnik. Odvetnik stranki pred začetkom postopka zagotovi pravni nasvet s ciljem rešiti spor izven sodišča.

Člen 71 zakonika o civilnem postopku določa, da morajo stranke, ki prejmejo pravno pomoč, delno ali v celoti poplačati zneske, katerih plačila so bile začasno oproščene in ki še niso bili poplačani. Nadalje, imenovanemu odvetniku morajo plačati uveljavljeno tarifo, če in takoj ko to zmorejo brez ogrožanja svojih sredstev, potrebnih za preživetje. Po treh letih od konca postopka obveznosti vračila ni več mogoče uveljavljati. Sodišče lahko od stranke zahteva, da v ustreznem roku predloži nove izjave o premoženjskem stanju (*Vermögensbekenntnis*) in razumna dokazila, da se preveri, ali so izpolnjeni pogoji za poplačilo.

13 Ali je mogoče vložiti pritožbo zoper odločbo o starševski odgovornosti?

Zoper odločbe sodišča prve stopnje glede starševske odgovornosti je mogoče vložiti pritožbo (člen 45 zakona o nepravdnem postopku). Rok za vložitev pritožbe je 14 dni od datuma vročitve pisnega izvoda odločbe (člen 46(1) zakona o nepravdnem postopku). O pritožbi praviloma odloča sodišče druge stopnje.

V nekaterih primerih je kot del pritožbenega postopka zoper odločbo, ki jo izda pritožbeno sodišče (*Rekursgericht*), mogoče vložiti pritožbo zaradi pravnih vprašanj (*Revisionsrekurs*) pri vrhovnem sodišču (*Oberster Gerichtshof*) (glej člen 62 zakona o nepravdnem postopku). Take pritožbe so dopustne le, če se z njimi reši pravno vprašanje posebnega pomena za ohranjanje pravne enotnosti, nedvoumnosti ali razvoja prava. O nekaterih vprašanjih pa take pritožbe niso dopustne, na primer o vprašanjih glede pravne pomoči, stroškov in pristojbin. Rok za vložitev pritožbe zaradi pravnih vprašanj je 14 dni od datuma vročitve odločbe pritožbenega sodišča (člen 65(1) zakona o nepravdnem postopku). Pritožbo mora podpisati odvetnik ali notar (točka 5 člena 65(3) zakona o nepravdnem postopku).

14 V nekaterih primerih je morda treba pri sodišču ali drugem organu vložiti zahtevek za izvršitev odločbe o starševski odgovornosti. Kateri postopek se pri tem uporablja?

Člen 110(2) zakona o nepravdnem postopku določa, da odločb ni mogoče izvršiti v skladu z zakonom o izvršbi (*Exekutionsordnung*). Člen 79(2) zakona o nepravdnem postopku določa, da mora sodišče na zahtevo ali na svojo pobudo sprejeti ustrezne zavezujoče ukrepe. Ti ukrepi vključujejo globe, pridržanje do enega leta, obvezno navzočnost, preverjanje listin, informacij in drugih premičnin ter imenovanje skrbnikov, ki morajo sprejeti razumne ukrepe na stroške in tveganje dolžnika. Tudi sodne odločbe glede osebnih stikov se morajo izvršiti zoper voljo starša, ki z otrokom ne živi v skupnem gospodinjstvu. Sodišče lahko tudi izvrši sodne odločbe glede varstva in vzgoje z uporabo ustrezne neposredne sile.

V skladu s členom 110(3) zakona o nepravdnem postopku lahko sodišče na svojo pobudo zadrži izvršitev le, če in dokler ta ogroža koristi otroka. Poleg tega si lahko sodišče pri izvrševanju sodnih odločb glede varstva in vzgoje, ki jih izda ali potrdi sodišče, zagotovi pomoč socialnovarstvenih služb za otroke in mladino ali pomoč družinskega sodišča, zlasti glede začasne skrbi za otroka, če je to potrebno, da se zagotovijo otrokove koristi. Neposredno silo za izvrševanje sodnih odločb pa lahko uporabijo le pravosodni organi. Ti lahko za pomoč prosijo policijo.

15 Kaj je treba storiti, da se odločba o starševski odgovornosti, ki jo izda sodišče v drugi državi članici, prizna in izvrši v tej državi članici?

Člen 21 Uredbe Bruselj IIa določa, da se sodne odločbe drugih držav članic priznajo brez posebnega postopka.

Postopek za priznanje odločbe tujega sodišča (postopek eksekviture) je potreben za izvrševanje odločb glede varstva in vzgoje otrok (člen 28 in naslednji Uredbe Bruselj IIa); v skladu s členom 30 navedene uredbe lahko države članice same določijo podrobnosti takega postopka. V Avstriji je to urejeno s členi od 112 do 116 zakona o nepravdnem postopku.

16 Na katero Sodišče v tej državi članici je treba vložiti zahtevek za izpodbijanje priznanja odločbe o starševski odgovornosti, ki jo je izdalo sodišče v drugi državi članici? Kateri postopek se uporablja v teh primerih?

Glede zahtev za nepriznanje odločbe v zvezi z varstvom in vzgojo otrok, izdane v drugi državi članici (člen 21(3) Uredbe Bruselj IIa) je, tako kot za postopek eksekviture, pristojno okrožno sodišče, na območju katerega ima otrok običajno prebivališče, če takega prebivališča nima, pa sodišče, na območju katerega ima otrok v Avstriji prebivališče. Če otrok v Avstriji nima prebivališča, je pristojno sodišče v okrožju, v katerem ima pravni zastopnik svoje običajno prebivališče, če takega prebivališča nima v Avstriji, pa sodišče, na območju katerega ima eden od staršev običajno prebivališče, če je to povezano z otrokom. V drugih primerih je pristojno okrožno sodišče dunajskega središča (člen 109a zakona o pristojnosti sodišč v povezavi s členom 109 tega zakona).

17 Katero pravo se uporablja v postopku o starševski odgovornosti, če otrok ali stranki ne prebivata v tej državi članici ali imata različno državljanstvo?

Če so na podlagi Uredbe Bruselj IIa ali Haaške konvencije iz leta 1996 o varstvu otrok pristojna avstrijska sodišča, ta primarno uporabljajo avstrijsko pravo.

Spletna stran je del portala [Tvoja Evropa](#).

Veseli smo vaših [povratnih informacij](#) o uporabnosti informacij.

This webpage is part of an EU quality network

Zadnja posodobitev: 16/12/2020

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezne kontaktne točke pri Evropski pravosodni mreži, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska pravosodna mreža v civilnih in gospodarskih zadevah ter Evropska komisija ne prevzemata nobene odgovornosti v zvezi z informacijami in podatki v tem dokumentu. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.